

քանջ , և զնելով զիւղից զուրս , նարկիզաւատ ճանապարհի վրայ գնացել է զիւղը , որ քահանային բերէ ամփոփելու , երբ եսայի քահանայի հետ զալիս են գէպի այն մոխիրը , տեսնում են ճառագայթաձեւ լոյս սփռուած այն տեղի վրայ . ուստի երկիւղածութեամբ մօտենալով ստուգում են լուսոյ փայլումն , և իմացնում են կոչնականարութեամբ բոլոր ժողովրդոց : Այսպէս քահանայն և ժողովուրդը սուրբ Սահակի վրայ իջած լոյսը յայտնապէս տեսնելով՝ միւս օրն վիճակի Առաջնորդին են իմացնում¹⁾ , և սկսնում են շինել այն մոխրի վրայ լուսոյ փայլած տեղումն եկեղեցի յանուն նոյն սուրբ Սահակայ՝ յամի Տեառն 1417 : Լոյսը տեսել են հեռուից և նահատակած տեղումն Փիր Սահակ գետի մօտ , որ տեղը այսօր իսկ ուխտատեղի է Պարսից :

«Այս մատուռն նորոգել է Զամախեցի պարոն Խաչատուր Ղազարեան յամին 1817 , ինչպէս գրան ճակատի արձանագիրն ցոյց է տալի , որ է ըստ այսմ :

«Այս նահատակս յայլազգեսց է ծնեալ քան ,
 Յետոյ եկեալ ի հաւատս Լուսաւորչոյն ,
 Ձեռնադրեցաւ սուրբ վարդապետս Սահակ անուն ,
 Որոյ վասն հուրը փոխեցաւ այրեալ իսկոյն ,
 Ի սէր նորա կառոյց եւ զայս փոքրիկ մատուր ,
 Շաժախեցի Ղազարեան այրն Խաչատուր .
 Հայցէ ի ձէնջ հանդիպողաց սրտի տխուր ,
 Մաղթնել ի Տեառնէ վասն ինքեան կենդանի ջուր :

1817 մայիսի 1

Մատթանս մէջ աջակողմեան դասուն զրած մի հին գերեզ-

ուս , մականուամբ կոչուելէ «Զարամի Գէօկչայ» այն է սրբի մոխիրը գողնալու պատճառաւ :

Պարսիկները անուանեալ են նրան Հարամի , այն է Աւագակապիտ իրբեւ անարգանք նրան :

¹⁾ Գրիգոր Կալիսկոպոս ըստ աւանդութեան :